

## **Pielikums**

Balvu novada Domes  
2014.gada 9.oktobra lēmumam  
(sēdes protokols Nr.14, 38.§)

Grozījumi: 13.08.2015., prot.Nr.10, 64.§

## **NOTEIKUMI**

Balvos

2014.gada 9.oktobrī

Nr.5/2014

### **Noteikumi par Balvu novada pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kontroles kārtību**

*Izstrādāti saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts  
pārvaldes iekārtas likuma 72.panta pirmās daļas  
2.punktu, 73.panta pirmās daļas 4.punktu, likumu „Par  
budžetu un finanšu vadību” un likumu „Par pašvaldību  
budžetiem”*

#### **I Vispārīgie noteikumi**

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek izstrādāts, apstiprināts, grozīts, izpildīts Balvu novada pašvaldības budžets, kā arī nodrošināta Balvu novada pašvaldības budžeta izpildes kontrole un atbildība par finanšu vadības procesu pašvaldībā.
2. Kārtība attiecas uz visām Balvu novada pašvaldības budžeta finansētajām institūcijām un komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem un aģentūrām, ja tām ir piešķirti pašvaldības budžeta līdzekļi.
3. Balvu novada pašvaldības budžets ir finanšu instruments pašvaldības politikas īstenošanai atbilstoši likumā „Par pašvaldībām” un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktajām normām.
4. Balvu novada pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta. Pamatbudžetu veido dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, dotācija īpašiem mērķiem, ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi, transferti, ārvalstu finanšu palīdzība, izdevumi, kurus paredzēts segt no šiem ieņēmumiem, kā arī aizdevumi un aizdevumu atmaksas. Speciālajā budžetā tiek uzskaitīti pašvaldības budžeta iestādēs saņemtie ziedojumi vai dāvinājumi ar norādītu mērķi vai bez tā, autoceļu fonda līdzekļi, dabas resursu nodokļa ieņēmumi.
5. Balvu novada pašvaldības budžets ir dokuments, kas ietver:
  - 5.1. skaitlisku informāciju par pašvaldības budžeta ieņēmumiem atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai budžeta ieņēmumu klasifikācijai;
  - 5.2. datus par iepriekšējā saimnieciskā gada līdzekļu atlikumu, kā arī datus par budžeta deficīta finansēšanu atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai budžeta finansēšanas klasifikācijai;

- 5.3. katrai budžeta finansētai institūcijai programmas, apakšprogrammas vai projekta īstenošanai piešķirto līdzekļu apmēru atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai budžeta finansēšanas izdevumu klasifikācijas ekonomiskajām un funkcionālajām kategorijām;
- 5.4. informāciju par visām pašvaldības saistībām, t.sk. ilgtermiņa saistībām, sniegtajiem galvojumiem un parāda saistībām atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai parāda uzskaites klasifikācijai;
- 5.5. informāciju par speciālo budžetu (t.sk. ziedojumiem un dāvinājumiem);
- 5.6. paskaidrojuma rakstu par Balvu novada pašvaldības budžeta;
- 5.7. citu informāciju, ko dome atzīst par nepieciešamu.
6. Budžets tiek sastādīts saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī.
7. Budžeta izstrādāšanas un izlietošanas process ir atklāts. Budžeta projektam, budžetam un saimnieciskā gada pārskatam par budžeta izpildi ir jābūt publiski pieejamam.

## **II Finanšu vadība**

8. Finanšu vadības procesu pašvaldībā nodrošina Balvu novada pašvaldība, izveidojot atbilstošas pašvaldības struktūras un nosakot to pienākumus un atbildības līmeni.
9. Finanšu vadības mērķis pašvaldībā ir efektīvas sistēmas radīšana, kas nodrošina lietderīgu un racionālu pašvaldībai pieejamo līdzekļu izmantošanu atbilstoši pieņemtajiem Balvu novada pašvaldības domes lēmumiem.
10. Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs vada un atbild par finanšu vadības procesu pašvaldībā.
11. Finanšu vadība sevī ietver finanšu resursu nodrošināšanu, budžeta projekta sastādīšanu, pašvaldības budžeta apstiprināšanu un grozījumu veikšanu, kārtējā gada budžeta izpildi un budžeta līdzekļu izlietojuma kontroles nodrošināšanu.

## **III Budžeta projekta sastādīšana un apstiprināšana**

12. Budžeta projekta izstrādā Balvu novada pašvaldības Finanšu un attīstības nodaļa.
13. Balvu novada pašvaldības Finanšu un attīstības nodaļa sastāda sākotnējo pašvaldības ieņēmumu daļas prognozi nākamajam budžeta gadam, veicot iepriekšējo periodu ieņēmumu daļas izpildes analīzi, izvērtējot spēkā esošās un paredzamās izmaiņas normatīvajos aktos, makroekonomiskās tendences, prognozi valsts administrēto nodokļu atskaitījumiem, kā arī Balvu novada pašvaldības struktūrvienību iesniegtos plānojamos ieņēmumus atbilstoši noteiktajai kompetencei.
14. Budžeta prioritātes nākamajam budžeta gadam tiek noteiktas, ņemot vērā ekonomisko situāciju valstī, plānotos valsts mēroga pasākumus ar pašvaldības pārstāvju dalību, pašvaldības apstiprināto investīciju programmu, attīstības programmu, nozaru darbības programmās noteiktos uzdevumus.  
(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)
15. Finanšu un attīstības nodaļa sagatavo Balvu novada pašvaldības rīkojuma projektu par kārtību, kādā budžeta finansētas institūcijas iesniedz budžeta projektu, izvērtē pašvaldības budžeta finansētu institūciju iesniegto budžeta projektu atbilstību budžeta finansētu institūciju īstenotajām funkcijām un pašvaldības budžeta asignējumu avotu iespējām, apkopo un iesniedz pašvaldības budžeta projektu domes Finanšu komitejai izvērtēšanai.
16. Ieņēmumu daļas prognoze budžeta projekta veidošanas gaitā var tikt precizēta.
17. Finanšu un attīstības nodaļa ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no valsts gadskārtējā budžeta likuma izsludināšanas iesniedz apstiprināšanai Balvu novada pašvaldībai saistošo noteikumu projektu gadskārtējam pašvaldības budžetam.

#### **IV Budžeta izpilde**

18. Budžeta izpildītāji nodrošina budžeta ieņēmumu un izdevumu tāmju izstrādāšanu un iesniegšanu Finanšu un attīstības nodaļā 10 dienu laikā pēc Balvu novada pašvaldības domes saistošo noteikumu par pašvaldības budžeta pieņemšanu.
19. Pamatojoties uz Balvu novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem par pašvaldības budžeta apstiprināšanu, Finanšu un attīstības nodaļa ievada apstiprināto budžeta plānu grāmatvedības uzskaites sistēmā GVEDIS.
20. Ja pašvaldības budžets nav apstiprināts līdz kārtējā saimnieciskā gada sākumam budžeta asignējumi pašvaldības budžeta finansētajām institūcijām tiek veikti, ievērojot sekojošus nosacījumus:
  - 20.1. izdevumi budžeta izpildītāju programmu nodrošināšanai vienā mēnesī nedrīkst pārsniegt vienu divpadsmito daļu no iepriekšējā gada izdevumiem;
  - 20.2. tiek turpināta uzsākto investīciju projektu finansēšana attiecīgajam projektam paredzētajā apjomā;
  - 20.3. tiek nodrošināta ārvalstu finanšu palīdzības, Eiropas Savienības politiku instrumentu un pašvaldības līdzfinansējuma līdzekļu asignēšana no ārvalstu finanšu palīdzības finansētiem jauniem pasākumiem (projektiem) atbilstoši Balvu novada pašvaldības pieņemtā lēmuma par projekta iesnieguma atbalstu pielikumā pievienotajai naudas plūsmai.
21. Centralizētai grāmatvedībai ir tiesības veikt maksājumus proporcionāli pašvaldības budžeta ieņēmumu daļas izpildei, neizpildes gadījumā aizkavējot maksājumu veikšanu, ievērojot prioritātes, ko nosaka saistošie noteikumi par pašvaldības budžeta apstiprināšanu.
22. Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājam ir tiesības aizkavēt vai pārtraukt asignējumu veikšanu, pamatojoties uz viņa rīcībā esošu informāciju par finanšu disciplīnas pārkāpumiem, izdodot Centralizētai grāmatvedībai attiecīgu rīkojumu.
23. Centralizētā grāmatvedība nodrošina pašvaldības budžeta institūcijai apstiprinātās tāmes izpildes kontroli ekonomiskās klasifikācijas un funkcionālo kategoriju klasifikācijas kodu griezumā, kā arī seko, lai apstiprināto izdevumu ietvaros budžeta finansētās institūcijas norēķinus veiktu savlaicīgi, bet ne priekšlaicīgi.
24. Pašvaldības budžeta finansētās institūcijas finansiāla rakstura saistības, kas attiecas uz pašvaldības budžeta līdzekļiem, drīkst uzņemt tikai pašvaldības budžetā noteiktās apropriācijas ietvaros. Šī punkta pārkāpuma gadījumā budžeta izpildītāja uzņemtās saistības kļūst par budžeta izpildītāja personiskajām saistībām.
25. Visi pašvaldības budžeta iestādes ieņēmumi ir pašvaldības budžeta ieņēmumi, līdz ar to saņemami un izlietojami atbilstīgi pašvaldības budžetā noteiktajai apropriācijai.
26. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu prasībām par iesniedzamajiem pašvaldību pārskatiem un pašvaldības norādījumiem Centralizētā grāmatvedība sagatavo mēneša un gada pārskatus.

#### **V Grozījumi pašvaldības budžetā**

27. Pašvaldības budžeta izpildes gaitā Balvu novada pašvaldības dome ir tiesīga veikt grozījumus pašvaldības budžetā.
28. Pašvaldības budžets tiek grozīts, veicot izmaiņas saistošajos noteikumos par gadskārtējā pašvaldības budžeta apstiprināšanu, šādos gadījumos:
  - 28.1. tiek veiktas izmaiņas budžeta izpildītājiem apstiprināto asignējumu ietvaros tāmēs ekonomiskās un funkcionālās klasifikācijas kodos noteiktajās apropriācijās, kā arī budžeta programmās;

- 28.2.tiek apstiprināti plānotie papildus saņemamie pašvaldības budžeta iestāžu ieņēmumi un atbilstīgi izdevumi programmās ekonomisko un funkcionālo kategoriju klasifikācijas kodu griezumā;
- 28.3.tiek noteiktas papildus apropriācijas budžeta iestāžu darba nodrošināšanai uz kases apgrozāmo līdzekļu samazinājuma rēķina maksas pakalpojumos u.c. pašu ieņēmumos;
- 28.4.tiek apstiprinātas papildus apropriācijas izdevumiem, kas nepieciešami ārkārtas, avārijas situāciju novēršanai programmai „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”;
- 28.5.valsts budžeta grozījumu rezultātā vai citu valsts normatīvo aktu grozījumu rezultātā;
- 28.6.tiek precizēta pašvaldības budžeta ieņēmumu daļa, atbilstīgi precizējot pašvaldības budžeta izdevumu daļu;
- 28.7.tiek apstiprināti pašvaldības budžeta grozījumi, kas veikti, pamatojoties uz Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja izdotajiem rīkojumiem, Balvu novada pašvaldības domes noteiktajā kārtībā.
29. Budžeta grozījumi tiek veikti, pamatojoties uz budžeta finansētu institūciju sagatavotajiem pieprasījumiem, pamatojot finanšu līdzekļu nepieciešamību un sniedzot detalizētus aprēķinus un atšifrējumus, izmaiņu gadījumā norādot arī līdzekļu ekonomijas vai samazinājuma iemeslus, t.sk:
- 29.1. papildus finanšu līdzekļu pieprasījumam pievienojama 1.pielikumā norādītā veidlapa;
- 29.2. apropriācijas izmaiņu pieprasījumam pievienojama 2.pielikumā norādītā veidlapa.
30. Budžeta finansētas institūcijas budžeta grozījumu pieprasījumus iesniedz Balvu novada pašvaldības domē.
31. Finanšu un attīstības nodaļa izskata iesniegtos pieprasījumus, finansiālos pamatojumus, precizē tos, sagatavo atzinuma un saistošo noteikumu projektu un iesniedz izskatīšanai Finanšu komitejā.
32. Finanšu un attīstības nodaļa ir tiesīga virzīt jautājumus par grozījumiem budžetā arī bez attiecīgās komitejas atzinuma gadījumos, ja iesniegums iesniegts pēc sēdes, kad notikusi plānotā komiteja attiecīgajā mēnesī.
33. Atbilstoši Finanšu komitejas atzinumam, Finanšu un attīstības nodaļa sagatavo saistošo noteikumu projektu un virza izskatīšanai Balvu novada pašvaldības domes sēdē.
34. No programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdzekļi var tikt piešķirti juridiskām personām pašvaldības budžetā neparedzētiem izdevumiem avārijas, katastrofu un stihiju seku novēršanai, citiem neparedzētiem gadījumiem, kā arī pašvaldībai nozīmīgu un būtisku pasākumu finansēšanai.
35. Ārkārtas gadījumos, ja finanšu līdzekļi ir nepieciešami nekavējoši, Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs ir tiesīgs izdot rīkojumu par pašvaldības institūcijas tāmes grozījumiem, pamatojoties uz Finanšu komitejas lēmumu par izmaiņu veikšanu budžeta finansētajai institūcijai budžeta programmai apstiprinātās apropriācijas ietvaros starp programmas aktivitātēm un klasifikācijas kodiem atbilstoši funkcionālajām kategorijām šādu ekonomiskās klasifikācijas kodu ietvaros:
- 35.1. klasifikācijas kodā 1000 „Atlīdzība”;
- 35.2. klasifikācijas kodā 2000 „Preces un pakalpojumi”;
- 35.3. klasifikācijas kodā 3000 „Subsīdijas un dotācijas”;
- 35.4. klasifikācijas kodā 4000 „Procentu izdevumi”;
- 35.5. klasifikācijas kodā 5000 „Pamatkapitāla veidošana”;
- 35.6. klasifikācijas kodā 6000 „Sociālie pabalsti”;
- 35.7. klasifikācijas kodā 7000 „Valsts budžeta transferti, dotācijas un mērķdotācijas pašvaldībām uzturēšanas izdevumiem, pašu resursi, starptautiskā sadarbība”.

36. Saskaņā ar 35.punktu izdotie rīkojumi ir apstiprināmi domes sēdē.
37. Pēc saistošo noteikumu par budžeta grozījumiem apstiprināšanas vai 35.punktā noteikto rīkojumu saņemšanas, Finanšu un attīstības nodaļa veiktās izmaiņas ievada grāmatvedības uzskaites sistēmā GVEDIS.

#### **VI Budžeta izpilde un izpildes kontrole**

38. Centralizētā grāmatvedība, atbilstoši savai kompetencei organizē un nodrošina pamatbudžeta un speciālā budžeta izpildi saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Nodaļas vadītājs informē Balvu novada Domes vadību, izpilddirektoru par finanšu disciplīnas un budžeta izpildes organizācijas un vadības pārkāpumiem.
39. Budžeta izpildītāji ir atbildīgi par šajā instrukcijā noteiktās kārtības un prasību ievērošanu, izpildi un kontroli, kā arī par budžeta līdzekļu efektīvu un ekonomisku izlietošanu atbilstoši paredzētajiem mērķiem un apstiprinātajām tāmēm.
- 39.<sup>1</sup> Budžeta izpildes iekšējā kontrolei Balvu novada pašvaldība pielieto trīs posmus: priekškontroli, kārtējo kontroli un pēckontroli.  
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)*
- 39.<sup>2</sup> Priekškontrole tiek izmantota budžeta plānošanas un sastādīšanas procesā. Plānojot budžetu jāievēro spēkā esošās normas, likumos noteiktās prasības, lai jau sākotnēji netiktu radīta iespēja gan piešķirt, gan nelietderīgi izlietot finanšu līdzekļus. Par pamatojumu priekškontrolei kalpo: prioritātes budžeta sastādīšanā, budžeta iestāžu iesniegto budžeta projektu kvalitāte – prognožu, aprēķinu un paskaidrojumu precizitāte.  
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)*
- 39.<sup>3</sup> Kārtēja kontrole notiek pirms samaksas veikšanas par preču iegādi, saņemtajiem pakalpojumiem, pārliecinoties, vai finanšu dokumentos nav pierakstījumi, nepamatoti izcenojumi, vai ir atbildīgo darbinieku saskaņojums par izdevumu pamatotību. Atbildīgs par dokumentu apstiprināšanu un nodošanu apmaksai ir iestādes vadītājs.  
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)*
- 39.<sup>4</sup> Finanšu ekonomists un iestāžu vadītāji ik mēnesi analizē budžeta izpildi.  
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)*
- 39.<sup>5</sup> Pēckontrole ir zvērinātā revidenta atzinums ne retāk kā vienu reizi gadā par budžeta izpildi atbilstoši spēkā esošai likumdošanai, kā arī atzinums par iestādes saimniecisko darbību.  
*(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.08.2015. Domes lēmumu, prot.Nr.10, 64.§)*
40. Par pašvaldības budžeta sastādīšanas un izlietošanas likumību ne retāk kā vienu reizi gadā atzinumu sniedz zvērinātie revidenti vai auditorfirma.
41. Budžeta izpilde tiek atspoguļota pārskatos atbilstoši Ministru kabineta noteikumos noteiktajam par obligāti iesniedzamajiem pašvaldību pārskatiem.

#### **VII Noslēguma jautājumi**

42. Ar noteikumu spēkā stāšanās brīdī spēku zaudē Balvu novada pašvaldības 2009.gada 24.septembra „Noteikumi par Balvu novada pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas, izpildes un kontroles kārtību” (apstiprināti sēdes prot. Nr.13, 15.§).

**Pielikums Nr.1**

Balvu novada pašvaldības  
2014.gada 9. oktobra noteikumiem  
Nr.5 /2014 „Noteikumi par Balvu novada  
pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas,  
izpildes un kontroles kārtību”

**PIEPRASĪJUMS PAR PAPILDUS FINANŠU LĪDZEKĻU PIEŠĶIRŠANU**

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| Budžeta finansēta institūcija |  |
|-------------------------------|--|

| N.p.k. | Programma/aktivitāte | VFK.EKK | Apstiprinātais<br>plāns (EUR) | Izpilde uz<br>_____<br>(EUR) | Pieprasītā<br>summa<br>(EUR) |
|--------|----------------------|---------|-------------------------------|------------------------------|------------------------------|
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |
|        |                      |         |                               |                              |                              |

Vadītājs:

---

Grāmatvedis:

---

Domes priekšsēdētājs

A.Kazinovskis

**Pielikums Nr.2**

Balvu novada pašvaldības  
2014.gada 9. oktobra noteikumiem  
Nr.5 /2014 „Noteikumi par Balvu novada  
pašvaldības budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas,  
izpildes un kontroles kārtību”

**IZMAIŅAS 20\_\_\_\_.GADA BUDŽETA FINANSĒTAS INSTITŪCIJAS  
TĀMĒ**

|                               |  |
|-------------------------------|--|
| Budžeta finansēta institūcija |  |
|-------------------------------|--|

| VFK.E<br>KK | Samazinājums<br>(EUR) | Programma/<br>aktivitāte | Paskaidrojums | VFK.E<br>KK | Palielinājums<br>(EUR) | Programma/<br>aktivitāte | Paskaidrojums |
|-------------|-----------------------|--------------------------|---------------|-------------|------------------------|--------------------------|---------------|
|             | 0                     |                          |               |             | 0                      |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |
|             |                       |                          |               |             |                        |                          |               |

Iestādes vadītājs: \_\_\_\_\_

Grāmatvedis: \_\_\_\_\_

Domes priekšsēdētājs

A.Kazinovskis